

Warszawa, dn. 16.05.2013

Grupa Zagranica
ul. Noakowskiego 10/6A
00-666 Warszawa
grupa@zagranica.org.pl

Stanowisko Grupy Zagranica

ws. włączenia do Programu Wieloletniego Współpracy Rozwojowej 2012-2015 modyfikacji dotyczących utworzenia tzw. "Nagrody Solidarności"

W imieniu Grupy Zagranica – stowarzyszenia 58 organizacji zaangażowanych w szeroko rozumianą współpracę rozwojową – przesyłamy nasze stanowisko odnośnie propozycji Ministerstwa Spraw Zagranicznych włączenia do Programu Wieloletniego Współpracy Rozwojowej 2012-2015 modyfikacji dotyczących utworzenia tzw. "Nagrody Solidarności".

Propozycja ta została przedstawiona w trybie konsultacji społecznych ogłoszonych w dn. 14.05.2013 roku pod adresem:

<https://www.polskapomoc.gov.pl/Konsultacje,spoleczne,modyfikacji,w,Wieloletnim,programie,ws,polpracy,rozwojowej,2012-2015,1733.html>, w punkcie 2) o brzmieniu:

2) dodanie zapisów na str. 10 w brzmieniu: *„Niezależnie od priorytetów geograficznych polskiej współpracy rozwojowej, działania wpierające procesy demokratyzacyjne i służące wzmocnieniu społeczeństwa obywatelskiego w krajach o szczególnych warunkach politycznych będą mogły zostać sfinansowane zgodnie z decyzją laureata Nagrody Solidarności ustanowionej przez Ministra Spraw Zagranicznych”.*

Wobec powyższego:

1. Grupa Zagranica docenia pomysły dot. przyznawania corocznej „Nagrody Solidarności” (wręczanej w rocznicę porozumień sierpniowych) osobie szczególnie zasłużonej w zakresie działań demokratyzacyjnych na świecie. Mamy poczucie, że nagroda (wybory laureata, jej wręczenie, promocja) może się stać skutecznym „narzędziem edukacyjnym” w zwróceniu uwagi polskiego społeczeństwa na konieczność pomocy krajom uboższym/niedemokratycznym. W tym kontekście zależałoby nam jednak na tym, aby sformułowanie „działania demokratyzacyjne” traktować jak najszerszej, stosując np. listę Freedom House (<http://www.freedomhouse.org/report-types/freedom-world>) jako punkt odniesienia (tzn. umożliwić wręczenie nagrody osobom z szerokiej listy krajów niedemokratycznych lub częściowo demokratycznych – „not free”, „partly free”).
2. Grupa Zagranica proponuje, aby laureatem nagrody mogła być nie tylko osoba fizyczna ale też osoba prawna, np. zasłużona organizacja działająca na rzecz praw człowieka w danym kraju. Często trudno jest przypisać zasługi jednej konkretnej osobie.

Możliwość wskazania organizacji wzmacniałaby walor edukacyjny nagrody pokazując wagę wspólnego działania. Tutaj jako przykład warto zwrócić uwagę na charakter pokojowej Nagrody Nobla, którą w ostatnich latach otrzymywały także organizacje/instytucje: Grameen Bank, Lekarze bez Granic, ICBL (Międzynarodowa Kampania na Rzecz Zakazu Min Przeciwpiechotnych) czy jeszcze w latach 70-tych Amnesty International.

- 3. Grupa Zagranica ocenia negatywnie pomysł, aby co roku każdy kolejny laureat wskazywał cel tematyczny/obszar geograficzny, na który przeznaczana jest tak znaczna kwota z puli polskiej pomocy rozwojowej (kwota, o której jest mowa to ok. 3 mln zł - ok. 30% rocznej puli, którą Fundacja Solidarności Międzynarodowej rozdysponowała w konkursach grantowych/zapytaniach ofertowych w roku 2013). Przekazywanie każdego roku (w konkursie grantowym FSM) określonych środków na inny cel rozwojowy/demokratyzacyjny (wskazany przez laureata), inny obszar geograficzny etc. stoi w sprzeczności z kluczową kwestią systemowego podejścia do planowania polskiej współpracy rozwojowej (takie systemowe podejście promuje Wieloletni Program Współpracy Rozwojowej). Organizacje zrzeszone w Grupie Zagranica wielokrotnie podkreślały potrzebę pracy nad wzmacnianiem efektywności polskiej współpracy rozwojowej. Rokroczne zmiany priorytetów bezpośrednio tę efektywność zmniejszają. Nie jest możliwe uzyskanie trwałego efektu rozwojowego w sytuacji jednorazowego przekazania środków na jakiś wybrany cel rozwojowy. Te same pieniądze wydawane w przewidywalny sposób w trybie 3-5 lat w jednym regionie i w jednym obszarze tematycznym mają szansę zmienić warunki życiowe mieszkańców regionu. Przeznaczone w ramach jednorazowego wydatku będą jedynie ciekawym przykładem niewłaściwego rozumienia zasad efektywności pomocy dawno zdefiniowanych przez wspólnotę międzynarodową.**

Pozostajemy do dyspozycji w razie potrzeby doprecyzowania lub rozmowy w powyższej sprawie.

Zarząd Grupy Zagranica

w składzie:

Aleksandra Antonowicz

Norbert Frejek

Abdulcadir Gabeire

Grzegorz Gruca

Justyna Janiszewska

Marcin Wojtalik